

Katarzyna Kucharzewska

nauczyciel bibliotekarz

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie

„Podróż do Krainy Radości”

w Publicznej Bibliotece Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna RODN „WOM” w Częstochowie przeprowadziła w roku szkolnym 2013/2014 program biblioterapeutyczny pt. **„Podróż do Krainy Radości”** dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym przypadku uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym. Była to grupa 7 uczniów z Zespołu Niepublicznych Placówek Oświatowych prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Częstochowie – Prowincja Wrocławska. Opiekę nad grupą sprawowała Pani Lidia Golczyk – opiekun Koła „Bibliofil”.

Cykl zajęć przeprowadzony w bibliotece opierał się na programie zamieszczonym w czasopiśmie „Biblioterapeuta” (2012, nr 1, s. 3-20) pt. „Program zajęć biblioterapeutycznych *Kiedy Pani Złość przychodzi z wizytą*” autorstwa Lidii Ippoldt i Agnieszki Pospuły. Program miał charakter terapeutyczny, jego celem nie była więc ocena uczestników zajęć.

Założeniem programu było wprowadzenie uczniów nie tylko w świat książki, tekstów literackich, opowiadań, ale także w obszar emocji człowieka. Program przeznaczony był dla uczniów, którzy często się złością, czasami są agresywni, co utrudnia im nawiązywanie kontaktów i przyjaźni z rówieśnikami.

Skierowany był do osób, które nie potrafią kontrolować złych emocji: złości, gniewu, a które chcą nauczyć się wrażliwości na potrzeby innych osób, dobrze funkcjonować w domu, w szkole czy placówce wychowawczej. Ważne było

wzmocnienie poczucia własnej wartości u uczniów, którzy borykają się ze swoim upośledzeniem czy trudną sytuacją życiową.

Program obejmował 5 spotkań. Składał się z następujących tematów:

- *Nasze emocje.*
- *Złość piękności szkodzi.*
- *Jak się nie złościć.*
- *Jak dobrze mieć przyjaciela.*
- *Uwaga agresja!!!*

Głównymi celami programu była zmiana zachowania uczestników zajęć wobec siebie i innych, opanowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych, nabycie umiejętności i nawyków zgodnej współpracy, wzmocnienie swojej samooceny, stałości i równowagi emocjonalnej.

Młodzież zrozumiała, że w szkole, w grupie społecznej należy kontrolować swoje zachowanie wobec innych, panować nad emocjami, przede wszystkim nad wybuchami złości. Konflikty należy rozwiązywać drogą inną, niż agresja.

Lekcje z młodzieżą prowadzone były według następujących etapów.

Na początku zajęć uczniowie mówili o swoim samopoczuciu, wydarzeniach codziennych minionego miesiąca. Zabawy integrujące oraz aktywizujące pomogły uczniom w pokonaniu lęku, swych słabości i ułomności.

Następnym punktem zajęć było czytanie tekstów bajek i opowiadań. Treści dotyczyły następujących problemów: samoakceptacja, emocje, złość, agresja, tolerancja, przyjaźń, współpraca w grupie. Kolejnym etapem była praca nad tekstem i jego omówienie. Uczestnicy odpowiadali na pytania, omawiali rysunki znajdujące się w tekście, rolę głównych bohaterów.

Po każdym tekście uczniowie wykonywali pracę plastyczną: rysowanie głównych postaci, kolorowanie przygotowanych wcześniej wydruków. Uwieńczeniem ich pracy było zorganizowanie wystawki.

Na zakończenie zajęć prowadząca sprawdzała samopoczucie uczniów za pomocą odpowiednich narzędzi biblioterapeutycznych.

Lekcje prowadzone były metodami aktywizującymi – były to: dyskusja, burza mózgów, pogadanka, rozmowa kierowana. Oprócz pracy z tekstem zastosowane zostały elementy arteterapii, muzykoterapii, choreoterapii. Istotne było wprowadzenie zabaw ruchowych.

Zajęcia te były dla uczestników cennym źródłem wiedzy na temat książki i jej roli w życiu człowieka. Jednak głównym celem było osiągnięcie zmian w zachowaniu uczniów. Po zajęciach stali się bardziej otwarci, zaczęli nawiązywać kontakty z kolegami, stali się mniej agresywni i mniej się złościли, a na ich twarzach częściej gościł uśmiech. Grupa nauczyła się tolerancji i szacunku wobec innych. Młodzież zrozumiała, że mimo swej niedoskonałości może normalnie żyć i funkcjonować w dorosłym życiu, realizując swoje marzenia.

Atrakcyjna forma zajęć spowodowała, że uczniowie chętnie uczestniczyli w spotkaniach i wyrazili chęć współpracy w przyszłym roku szkolnym.

Opisany program przeprowadziła Katarzyna Kucharzewska – nauczyciel bibliotekarz Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie.

Informacje na temat zajęć z elementami biblioterapii i arteterapii w Publicznej Bibliotece Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie można znaleźć na stronie internetowej placówki: www.biblioteka.womczest.edu.pl.

Katarzyna Kucharzewska

Zdjęcia: Lidia Golczyk